

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

KOMUNIKAT PRASOWY nr 94/04

18 listopada 2004 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawie C-304/02

Komisja Wspólnot Europejskich/Francja

RZECZNIK GENERALNY GEELHOED PODTRZYMUJE SWĄ OPINIĘ, ŻE TRYBUNAŁ MOŻE NAŁOŻYĆ NA PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE GRZYWNĘ W FORMIE RYCZAŁTU ZE WZGLĘDU NA TRWAŁE I CIĘŻKIE NARUSZENIE PRAWA WSPÓLNOTOWEGO

Jednakże, w celu zapewnienia praw do obrony, rzecznik generalny sugeruje ponowne otwarcie procedury ustnej, aby strony mogły wypowiedzieć się w kwestii proponowanej, szczególnej grzywny.

W 1991 r. Trybunał stwierdził, na wniosek Komisji, że w latach 1984 – 1987 Francja naruszyła prawo wspólnotowe poprzez zaniechanie przeprowadzenia kontroli mających na celu zapewnienie zgodności ze wspólnotowymi środkami ochrony w zakresie rybołówstwa. Po przeprowadzeniu w okresie kolejnych jedenastu lat przez inspektorów Wspólnoty licznych kontroli w różnych francuskich portach, Komisja nie była w dalszym ciągu przekonana, że Francja wywiązała się całkowicie ze swoich zobowiązań. Komisja zwróciła się wobec tego do Trybunału z wnioskiem o stwierdzenie, że Francja nie wykonała wyroku Trybunału z roku 1991 i o nakazanie zapłaty przez Francję kwoty 316,500 EURO za każdy dzień zwłoki w wykonaniu tego wyroku, poczynając od dnia wydania tego wyroku.

Dnia 29 kwietnia 2004 r. rzecznik generalny Geelhoed przedłożył swoją pierwszą opinię w tej sprawie, proponując, aby Trybunał nałożył po raz pierwszy na Państwo Członkowskie grzywnę w formie ryczału ze względu na ciężkie i trwałe naruszenie prawa wspólnotowego. W tejże opinii rzecznik generalny wskazywał, że grzywna określona według stawek dziennych, liczona dopiero od wydania drugiego wyroku Trybunału nie nakłoni Państwa Członkowskiego do zaniechania naruszenia w momencie, w którym naruszenie to zostało stwierdzone przez Trybunał. Państwo Członkowskie mogłoby natomiast kontynuować naruszenia aż do chwili nałożenia grzywny, co naruszałoby zarazem prawo wspólnotowe.

W związku z tym, że w opinii zwrócono uwagę na nowe zagadnienia dotyczące wykładni art. 228 Traktatu, które nie były poruszane w trakcie postępowania, Trybunał postanowił o ponownym otwarciu procedury ustnej w celu wysłuchania poglądów stron i innych Państw Członkowskich w kwestii, czy Trybunał może nałożyć ryczałt lub jednocześnie ryczałt i okresową karę pieniężną, jeżeli Komisja wniosła do Trybunału jedynie o nałożenie grzywny obliczonej według stawek dziennych.

W dniu dzisiejszym rzecznik generalny Geelhoed przedłożył swą drugą opinię w przedmiotowej sprawie.

Na wstępie rzecznik generalny podkreśla, że celem regulacji art. 228 jest zapewnienie przestrzegania prawa wspólnotowego przez Państwo Członkowskie. Na tym tle, sankcje przewidziane w tym artykule mają dwojaki charakter. Po pierwsze, powinny one posiadać zniechęcający, prewencyjny skutek polegający na ekonomicznej nieopłacalności naruszenia prawa wspólnotowego przez Państwo Członkowskie. Po drugie, posiadają one specyficzny skutek przekonywujący, polegający na nałożeniu odpowiedniego ciężaru na Państwo Członkowskie w celu zapewnienia przestrzegania prawa wspólnotowego po stwierdzeniu naruszenia przez Trybunał. Ponadto, rzecznik generalny podkreśla, że sankcje te są charakterystyczne dla porządku prawnego Wspólnoty i nie mogą być porównywane do instytucji sankcji istniejących na szczeblu krajowym.

W przedmiocie **kompetencji Trybunału** do odstąpienia od proponowanej kary, o którą wniosła Komisja i **nałożenia ryczałtu**, rzecznik generalny Geelhoed po pierwsze wskazuje, że w poprzednich wyrokach Trybunał jasno stwierdził, że wnioski Komisji nie mogą wiązać Trybunału, co wynika bezpośrednio z brzmienia i systematyki art. 228. Ponadto, jako że Państwo Członkowskie ma zostać ukarane za brak wykonania wyroku Trybunału, rzecznik generalny uważa, że to Trybunał jest najbardziej właściwy do oceny zakresu przestrzegania prawa wspólnotowego, jak i wagi kontynuowanego naruszenia. Konieczność nałożenia sankcji może być określona jedynie w świetle ustaleń Trybunału w jego wyroku i orzeczenie tego rodzaju nie może zależeć od opinii Komisji.

Rzecznik generalny wskazuje, że Państwa Członkowskie podniosły trzy potencjalne ograniczenia kompetencji Trybunału w zakresie nakładania sankcji: zasadę równego traktowania, zasadę pewności prawa oraz prawo Państwa Członkowskiego do obrony.

W odniesieniu do zasady **równego traktowania**, rzecznik generalny Geelhoed stwierdza, że stan faktyczny przedmiotowej sprawy nie jest porównywalny do poprzednich dwóch spraw, w których Trybunał nałożył grzywnę. Uważa on, że naruszenie prawa popełnione przez Francję jest poważne i wywołało konsekwencje nie tylko we Francji, ale niekorzystnie wpłynęło również na inne Państwa Członkowskie i rybaków z tych Państw. Nałożenie sankcji różnego rodzaju jest wobec tego **uzasadnione odmiennym charakterem i skutkami naruszenia**.

Jeśli chodzi o zasadę **pewności prawa**, rzecznik generalny stwierdza, że Trybunał podkreślał w poprzednich sprawach, że nie jest związany propozycjami Komisji. Dlatego też **można założyć, że Trybunał mógłby nałożyć jakkolwiek z dostępnych sankcji**, w tym również grzywnę w formie ryczałtu.

W odniesieniu do **prawa do obrony**, rzecznik generalny Geelhoed zauważa, że obowiązująca procedura umożliwia Państwu Członkowskiemu wypowiedzenie się zarówno w kwestii przedmiotu wniosku, jak również rodzaju sankcji wnioskowanej przez

Komisję. W sytuacji, w której kompetencja do określenia odpowiedniej sankcji spoczywa w pełni na Trybunale, rzecznik generalny uważa, że **niezbędnym jest, aby Trybunał zapoznał się z poglądami stron co do wpływu sankcji** na osiągnięcie jej celów. Uważa on wobec tego, że **właściwe jest umożliwienie stronom odpowiedniego wypowiedzenia się w kwestii każdej proponowanej sankcji, innej od tych, o które wniosła Komisja.**

W przedmiotowej sprawie, skoro strony nie miały do tej pory możliwości przedstawienia swych poglądów dotyczących szczególnej sankcji proponowanej przez rzecznika generalnego, rzecznik zaleca ponowne otwarcie procedury ustnej przez Trybunał.

W końcu, rzecznik generalny wskazuje, że przy określaniu, **czy Trybunał może nałożyć jednocześnie ryczałt i okresową karę pieniężną**, decydujący jest cel i *ratio legis* art. 228 TWE. Jak wskazano powyżej, rzecznik generalny uważa, że celem tego przepisu jest zapewnienie, aby Państwo Członkowskie wypełniało swe zobowiązania wynikające z prawa wspólnotowego. Ryczałt i okresowa kara pieniężna służą, ze względu na ich charakter, odmiennym celom. Ryczałt działa zniechęcająco, a okresowa kara pieniężna przekonywująco. W celu zachowania obydwu skutków sankcji zawartej art. 228 WE **Trybunał powinien mieć możliwość nałożenia obydwu sankcji jednocześnie.**

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich rozpoczynają właśnie rozpoznanie tej sprawy. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże w żaden sposób Trybunału Sprawiedliwości.

Dostępne wersje językowe : EN, PL

Pełny tekst opinii znajduje się na stronie internetowej Trybunału

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=pl>

Tekst jest z reguły dostępny od godz. 12 (CET) w dniu ogłoszenia.

W celu uzyskania dodatkowych informacji, prosimy o skontaktowanie się z Panem Ireneuszem Gęsiorem

tel. (00352) 4303 2793 faks (00352) 4303 2053